

Elinizde tuttuğunuz bu sayıyla birlikte ikinci yılını doldurmuş bulunan Memleket SiyasetYönetim'in bu sayısında, oldukça güncel bir konu olmasına karşın hararetili siyasal gündemlerin biraz arkasında kalan, ancak ölkemizin geleceğinin şekillenmesinde büyük yeri bulunan "emperyalizmin uyarlama reformları" ve "devletin yeniden yapılandırılması" politikalarına odaklandık. Bilindiđi üzere, ölkemizin son çeyrek yüzyıllık dönemine damgasını vuran neoliberal reformlar, hem ölkenin dışa bağımlılığını ve dış borçları artırmakta, hem de ölkenin dışa bağımlılığı arttıkça ve dış borç batağı derinleştikçe daha da şiddetli bir baskıyla gündeme getirilmektedir. Nitekim, son beş yılda iktidarını güçlendirmek için dış borçları çığ gibi artıran AKP hükümeti, neoliberal reformları daha da hızlandırmakta ve ölkenin en büyük kamu kuruluşlarını ardı ardına özelleştirmektedir. Nitekim, bu durum, dergimizin bu sayısının temel temasını emperyalizmin uyarlanma reformları olarak seçmemize neden oldu.

Memleket SiyasetYönetim'in bu sayısını E. Zeynep Güler'in "**Muhafazakar ve Gerçekçi: Prof. Dr. Ahmet Davutođlu**" başlıklı makalesiyle açıyoruz. Güler, AKP üzerine yürütölen tartışmalara dış politika konusu çerçevesinde katkı sağlayan bu çalışmasında, AKP hükümetinin dış politikasının anlaşılabilmesi açısından önemli açılımlar sağlıyor. Güler, makalesinde, AKP'nin en önemli dış politika danışmanlarından biri olan Prof. Dr. Davutođlu'nun çalışmaları üzerine eleştirel bir değerlendirme geliştirenken, AKP'nin "muhafazakar demokrat" olarak tanımlanan ideolojik çizgisinin dış politika alanında ne tür yansımaları olduğunu, bu dış politikanın uluslararası ilişkileri ve bu ilişkiler dünyasında Türkiye'nin yerini nasıl gördüğünü tartışıyor. Güler, bu tartışmasında, özellikle, Davutođlu'nun, Türkiye için önerdiği, "ABD'yle stratejik ortaklık içinde bölgesel güç olma" hedefi üzerine eğiliyor.

Bu sayımızın ikinci makalesi Faruk Ataay'ın "**İkinci Kuşak Yapısal Reformlarda Program Arayışları**" başlığını taşıyor. Ataay, çalışmasında, hem dosya konumuz çerçevesinde ele aldığımız sorunlara bir giriş yapıyor hem de Türkiye'nin son on yılına damgasını vuran "ikinci kuşak yapısal reformlar" üzerine genel bir değerlendirme geliştirmeyi hedefliyor. Ataay'ın çalışması, özellikle, 22 Temmuz 2007 genel seçimi sonrasında sermaye çevrelerinin ortaya koyduğu ekonomik program ve yapısal reform istemlerini ve hükümetin bu istemlere yanıt üretme çabalarını ele alıyor. Ataay'ın makalesini takip eden üçüncü çalışma, Gökten Dođangün'ün "**Türk Bankacılık Sektörünün Yeniden Yapılandırılması: BDDK ve Yönetişim**" başlıklı makalesi. Dođangün'ün bu çalışması, hem Ataay'ın ikinci kuşak reformlar üzerine başlattığı tartışmayı "yönetişim" başlığı altında tamamlıyor, hem de bankacılık sektörü özelinde derinleştiriyor. Türkiye'de finansal liberalizasyona geçilen 1989 sonrası dönemde bankacılık sektöründe ortaya çıkan sorunları vurgulayan makale, BDDK'nın kuruluşu ve bu yeni kurumun Kasım 2000-Şubat 2001 krizleri ve sonrasındaki uygulamalarındaki çarpıklıklara dikkat çekiyor.

Dosyamızın bir sonraki çalışması Mihriban Şengül'ün "**Türkiye'de Kamu Yönetiminde Neoliberal Dönüşümün Çevresel Sonuçları**" başlıklı makalesi. Şengül, çevre sorununu kapitalizmin gelişme süreciyle ilişkilendirdiği çalışmasında, öncelikle neoliberal reformların yarattığı çevre sorunlarına dikkat çekiyor. Daha sonra da, neoliberalizmin çevreyi algılama biçimi, doğal çevrenin korunmasına ve iyileştirilmesine yönelik politikalar ve çevre yönetiminde gerçekleştirilen yeniden yapılanmanın sonuçlarını ele alıyor. Şengül'ün çalışmasını takip eden çalışma Nuray Ertürk Keskin imzasını taşıyan "**İl Yönetimi Sisteminde Değişim**" başlıklı makalemiz. Keskin, Türkiye'de 1980 sonrası dönemde devlet-toprak (mekan) ilişkisinin geçirdiği dönüşümleri ele aldığı çalışmasında, merkezi devletin taşra örgütlenmesi (il yönetimi) üzerine odaklanıyor. Keskin'in çalışması, devletin neoliberal yeniden yapılandırılması sürecinin il yönetimi alanındaki en önemli sonucunun, kalkınmayı ve sosyal adaleti sağlamaya yönelik işlevlerin ortadan kaldırılarak asayiş ve nüfus işleyle sınırlanması olduğunu gösteriyor.

Dosyamızın sonraki üç makalesi sosyal devletin üç temel ayağını oluşturan sağlık, sosyal güvenlik ve eğitim sektörlerinde gerçekleştirilen neoliberal reformları inceliyor. Arif Erençin ve Vesim Yolcu imzalı ilk makale "**Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Dönüşümü ve Yerinden Yönetimi**" başlığını taşıyor. Erençin ve Yolcu'nun çalışması, sağlık hizmetleri alanındaki neoliberal reformları incelerken, özellikle hizmetlerin yerelleştirilmesine odaklanıyor. Sağlık reformunun doğrultusunun piyasalaştırma ve yerelleşme doğrultusunda olduğunu belirten çalışma, bu politikaların alt gelir gruplarının sağlık hizmetlerine erişimini güçleştireceğine dikkat çekiyor. Dosyamızın sonraki çalışması Asuman Özgür'ün "**Devletin Yeniden Yapılandırılma Sürecinin Emeklilik Sistemine Yansımaları**" başlıklı makalesi. Özgür, genelde sosyal güvenlik sisteminde, daha özeldede emeklilik sisteminde gerçekleştirilen dönüşümleri incelediği çalışmasında, bir yandan Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası finans kuruluşlarının reform sürecindeki rollerini çözümlerken, bir yandan da sermayenin beklentilerini ve sendikaların eleştirilerini ele alıyor. Dosyamıza bu kapsamda bir başka katkı Erkan Aydoğan'ın "**Eğitim Sisteminde Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme Adımları**" başlıklı makalesiyle geldi. Aydoğan, eğitimin en yaygın ve en temel kamu hizmetlerinden birisi olması nedeniyle neoliberal politikaların en önemli hedeflerinden birini oluşturduğunu belirttiği makalesinde, eğitim sisteminde gerçekleştirilen özelleştirme ve ticarileştirme politikalarını analiz ediyor.

Dosyamızın son çalışması ise, Banu Salman'ın "**Elektrik Sektöründe Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme**" başlıklı makalesi. Uzun süredir gündemde olmasına rağmen özelleştirilmesi sürekli ertelenen ve kısmi özelleştirmelerle yetinilen bu dev sektörde, önümüzdeki aylarda özelleştirme çalışmalarının hızlandırılması beklenmektedir. Salman, makalesinde hem bu önemli sektörde izlenen politikaları tarihsel bir perspektifle ele almakta, hem de sektördeki güncel gelişmelere dikkat çekmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Faruk ATAAY